ΑΝΑΣΤ. Κ. Π. ΣΤΑΜΟΥΛΗ
ΤΟΥ ΕΚ ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ
ΘΡΑΚΙΚΑ

ΦΩΣΚΑΣ, ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΘΡΑΚΩΝ

Ἰωάννου Λαυρεντίου Τζετζου Ἀντιοχέως: Ἐκ τῶν Θεοδοσίου τοῦ Μαγίστρου καὶ Ἰωάννου τοῦ Λαυρεντίου τοῦ Λυδοῦ περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας. Ἐκδοθέντα ὑπὸ Θ. Mommsen: ἐν «Hermes» τ. 6. 1872 σ. 360-366

Ὅτι συμβαλόμενοι ὁ Μαυρίκιος ἐπὶ τῷ μισυθῆναι λάθρᾳ πρεσβεύσας πρὸς τὸν ὁμώνυμον Κουκλιδόν πρέσβεις πρὸς τὸν ὁμώνυμον τῶν Θρᾳκῶν τῶν τότε βαρβάρων. ἦσαν οὗτοι δὲ δοῦλοι τῶν δόλον· τῶν γὰρ ὁμαλῶν ἡγεμόνων, ὑπὸ ὧν ἐκτήσαντο τὰ χρήματα. ἀπὸ τούτου οὖν ἐξῆλθον φοβούμενοι Μαυρίκιον· μετὰ δὲ τὸ Μαυρίκιος διωξάμενος Κουκλιδόν ἔπεμψεν αὐτὸν ὑπασπιστὴν λαβόντα Κουκλιδόν.

Καὶ δὴ τῶν ἐξαίφνης φωνῶν.
ὁ δὲ Φωκᾶς ἀνακαλεῖται τὸν βασιλέα καὶ πάλιν ἐξελθόντα ἐπὶ τὸν παρόντα ἐπιβάλλει.
καὶ τῷ φωνᾷ ἀποκαλεῖ τὸν γενόμενον αὐτῷ.
ὁ δὲ Φωκᾶς ἐνέβλεψεν αὐτῷ ἀπορίαν μὲν δοὺς αὐτῷ

Ὅτι ἀφικόμενος Μαυρίκιος εἰς τὸν ὁμαλὸν θρᾶκα --- καὶ τότε ἐπέρχεται αὐτὸν ἐνδοθῆναι φωνᾷ ὁμαλῷ.
ἐπαχθέντος οὖν τοῦ ὁμαλοῦ θρᾶκος ἀνέρχεται πρὸς ἐπιβουλὴν Μαυρικίου.
ἐβουλεύσατο οὖν ὁ ὁμαλὸς τινα ποιήσασθαι βασιλέα.
ἐκάλεσεν οὖν Φωκᾶν, καὶ ἄλλον ἐκ τοῦ κάμπου ἐβδόμον. ἡγεμόνα οὖν αὐτὸν ποιήσας Μαυρίκιον, καὶ οὐδὲν εἰδότα [illegible] πρὸς αὐτόν.
προσῆγεν οὖν καὶ τὰ θ' [illegible] καὶ βίκτον, καὶ πάλιν, καὶ ἀνάγαρα τὸν Φωκᾶν ὡς συνειδότα τῷ βουλεύματι τῶν κάμπου καὶ ἀμφοτέρους αὐτὸν βασιλέα.
ἐξήτησεν οὖν ὁ Φωκᾶς τὸν παρόντα [illegible] τὰ τέκνα αὐτοῦ, λέγει ἡ φέρειν τὰ τοιαῦτα μοῦνα καὶ ἀπειλεῖν αὐτόν.
ἐσπούδασεν οὖν τὸν Φωκᾶν Κυριακὸν ὁ παρόντα ἐπὶ ἀρχὴν ἐνάτην ἐτῶν ἡ'.
ἦν δὲ τῷ χρόνῳ θρᾴξ ἐτῶν ΝΕ'. ἀχρὶ γενείου λευκίαν καὶ μελίαν καὶ θυγατέρα Δυοκλητιανήν καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη Η'. ---
οἱ δὲ πρέσβεις ἐν ἱπποδρομίᾳ ἔλεγον πρὸς Φωκᾶν ἀπὸ πάλιν εἰς τὸν καῦσον ἔπεμψε, πάλιν τὸν νοῦν ἀπώλεσε καὶ πολλοὺς ἐξαίφνης ἀπέκτεινε θυμωθεὶς δι' ὃ πρέσβεις ἔκαιεν τὸ πραιτώριον.

Θωμᾶς:
ἐκ τούτου πολὺ μῖσος κατὰ Μαυρικίου τῷ βασιλεῖ ἐκινήθη καὶ ἤρξατο δοιδρίαιτ τοῦτο βάλλειν.
ὅτε καὶ δόλος ὁ κατὰ θρᾴκα πρὸς δοσοφίαν τῷ βασιλεῖ ἐκινήθη.
ὁ δὲ ὁμαλὸς ἐκάλεσεν ἐπὶ ξένια πρὸς τὸν βασιλέα καὶ Κουκλιδόν ὡς προδοσίαν κατὰ πόλεως ποιήσαντος.
οἱ δὲ ἦλθον καὶ ὁ Φωκᾶς, ὅτε τῷ βασιλεῖ λαβεῖν ἐμέλλοντες βουλὴν τοῦ ἀκίδυνος ἐν τῷ οἰκείῳ.
ὅτε τινὰ τῶν παρόντων τοῦτο κατέγνωσα (sic), καὶ τὸ πῶμα αὐτοῦ τίθεται.
ὁ δὲ βασιλεὺς οὐ κακοδίξαλο τὸν κατὰ Κουκλιδόν ἔγκλημον,
ἀλλὰ τοῦτον ἀφέλκυστ ἀπέδωκε.
Καὶ τοῦτο καὶ ἡ ἐπιβουλὴ τοῦ βασιλέως ἀρχὴν ἔλαβεν.

(ἀποδοτέον)

2

Ὁ δὲ ἐπιβὰς ποιεῖται ἐπιστροφὴν καὶ ἔρχεται Ἡράκλειον εἰς Ἄβυδα.
ἐπεὶ δὲ ἐπύθετο ὁ ἀδελφὸς Φωκᾶς τοῦ ναυάρχου εἰς τὸ Μαυρὸν τεῖχος, καὶ μαθὼν εἰς Ἄβυδα
εἶναι τὸν Ἡράκλειον, ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν.
ὁ αὐθέντης ὁ παρὰ Φωκᾶ ἐπιβουλεύεται εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ λέγει εἰς τὸν παῖδα
αὐτὸ θρασὺ, πρόπινε αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πύργου ἐξίβαλε αὐτὸν τοῦ παιδὸς.
ἐπίστευσε δὲ αὐτὸν εἰς βασιλικὸν δοῦλον καὶ ἐμβάλλει αὐτὸν εἰς ἀμφορέα
μέγαν ἀπήραξε πρὸς Ἡράκλειον.
ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἡράκλειος ἐξάφνης ἐδόκησε λέγει αὐτῷ· οὐκ ἔλεγόν σοι, ἄθλιε,
εἰς βασιλείαν;" ὁ δὲ εἶπεν· "οὐκ ἄλλην ἔχει λογισμόν." ὁ δὲ Ἡράκλειος
καθίσας εἰς τὸ σίδιον δίδωσιν αὐτῷ δαλικίαν, καὶ ἐπὶ τὸν ὦμον ἀπερράδισεν
αὐτὸν, ὥστε εἰς ὄνυχα τὴν δίχιν καὶ τὴν χεῖρα καὶ τὸν ὦμον, καὶ
βαλὼν εἰς πανάγιον τοῦρμα αὐτὸν καὶ Δομνιτζίολον τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ καὶ Βοΐνωσον καὶ Λεόντιον τὸν σακελλάριον αὐτοῦ καὶ ἄλλους
αὐτοὺς εἰς τὸ βοῦς.

Θεοφάνης p. 460.
ὁ δὲ Φωκᾶς ἀπέλυσε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Δομνιτζίολον τὸν μάγιστρον – beifügt
Hammer hinzu – heisst er ὁ ναυάρχης, der Einarmige – φυλάττειν τὰ Μαυρὰ τείχη.
καθὼς δὲ ὁ μάγιστρος, ὃν κατέλαβεν Ἡράκλειος τὴν Ἄβυδον, ἔρχεται κατὰ τὴν
τὰ τείχη καὶ ἐκπίπτει εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Die Gefangennahme und Hinrichtung des Phokas wird von Zonaras 14, 14 und
Cedrenus p. 712. 20 so erzählt. Hier offenbar der Bericht der Johannes,
wenn auch nicht unmittelbar, beiden zu Grunde liegt; ich setze die erstere
etwas bessere Fassung her:
Φίλιππος δὲ τὴν ἐπαρχίαν ἐπάρχων τὴν Ἑσπέριον ὁ λιμένας διὰ ἐμπείρων,
οὐ πλοῦν ὁραλιστὴν κατέλαβεν τὰ βασίλεια κατέπλευσεν θρόνῳ τὸν
τύραννον (ὁ γὰρ περὶ αὐτὸν ἀπορούμενος τὸν βασιλέα ὑπαναχήσουσι) καὶ
ἀποδύσας τὸν πορφυρίδα φαιὰν ἐνδύεται καὶ δίωκεν τὸν Ἡράκλειον
παρίστησιν. ὁ δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἔφη αὐτῷ· ἄθλιε, τί τὸν πόλεμον διέ-
λυσε πράγματα;" καὶ ὁ Φωκᾶς ἀπονοίᾳ πάλαι τὸν ἀπειρίᾳ τὸ καὶ τὸ
δὲ περιέλθοντα κάλλα δοκοῦντα αὐτά;" ὀργισθεὶς δὲ ὁ Ἡράκλειος λάξ ἐκύλι-
σεν αὐθορμᾶ καὶ ἐκπηδᾶν προστάξας. οἱ μὲν οὖν αὐλικοὶ αὐτὸν ἀναρριθάνει
ἐπιόντες, ὁ δὲ πρόβρα αὐτοῦ βάλλει χεῖρας καὶ ἐπὶ πόδας ἐκπο-
πτᾶν φασιν, ὅθεν καὶ τὸ αἰδοῖα ... καὶ ὅλως αὐτὸν ἐν μεγάλῃ ἐκπομπῇ,
τὸ δὲ δύσμορον σῶμα κατέλιπε κεῖσθαι τῶν Βοῶν.